

Percepția auditorilor financiari cu privire la valoarea adăugată a serviciilor de audit intern

Prof. univ. dr. Nicoleta FARCANE,
Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de
Economie și de Administrare a Afacerilor,
e-mail: nicoleta.farcane@e-uvt.ro

Dr. Delia DELIU,
Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de
Economie și de Administrare a Afacerilor,
e-mail: delia.deliu@e-uvt.ro

Dr. Valentin BURCĂ,
Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de
Economie și de Administrare a Afacerilor,
e-mail: burca_valentin@yahoo.com

Rezumat

Auditul intern a câștigat un rol important în cadrul companiilor în mediul de afaceri de astăzi, radical schimbat, fie de turbulențele din mediul socio-economic provocate de crize economice sau sanitare (precum pandemia COVID-19), fie de tehnologizare și digitalizare. Astfel, în ultimii șaptezeci de ani auditul intern s-a dezvoltat, evoluând de la funcția de control responsabilă cu inspecția datelor contabile și financiare, la funcția strategică responsabilă cu îmbunătățirea proceselor de guvernare pentru acționari și conducere. Auditorul intern ajută o organizație să își îndeplinească obiectivele prin aducerea unei abordări sistematice și disciplinate pentru a evalua și îmbunătăți eficacitatea proceselor de gestionare, control și guvernare a riscurilor. Numai un audit intern eficient își poate îndeplini sarcinile în mod corespunzător, eficiența depinzând de nivelul de subordonare al funcției de audit intern (care trebuie să fie adecvat pentru ca auditul intern să fie independent și obiectiv, de calificarea profesională și experiența practică a personalului de audit intern), de strategia misiunii, respectiv de activitățile și valoarea adăugată pentru companie și asupra capacității de a se îmbunătăți permanent. Cercetarea de față își propune să analizeze percepția profesioniștilor practicieni reuniți în cadrul organismelor profesionale din România atât din poziția auditorului intern care efectuează acest serviciu în baza misiunilor de audit realizate la nivelul unei organizații, dar și din poziția angajatului în cadrul birourilor sau departamentelor de audit intern din aceste entități economice. Obiectivul principal rezidă în crearea și modelarea unui cadru holistic care să poată fi utilizat pentru evaluarea valorii adăugate de funcțiile de audit intern pe baza percepțiilor stakeholderilor. Principalele rezultate obținute subliniază rolul fundamental al calității capitalului uman și, respectiv, rolul cadrului instituțional de guvernare corporativă conturat la nivelul entităților economice.

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Farcane, N., Deliu, D., Burcă, V. (2022), Financial Auditors' Perception on the Added Value of Internal Audit Services, *Audit Financiar*, vol. XX, no. 1(165)/2022, pp. 117-133, DOI: 10.20869/AUDITF/2022/165/002

Link permanent pentru acest document:

<http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2022/165/002>
Data primirii articolului: 9.09.2021
Data revizuirii: 17.09.2021
Data acceptării: 23.11.2021

Doar printr-o comunicare și o raportare eficientă a observațiilor de audit managementul își va asuma responsabilitatea de implementare a recomandărilor auditorului. Totodată, prin integritatea, independența, obiectivitatea și competențele auditorului intern se pun bazele unei funcții de audit intern care are toate premisele de a câștiga încrederea, susținerea și cooperarea din partea managementului entității economice. Nu în ultimul rând, rezultatele obținute în acest studiu relevă importanța contextului organizațional în care funcția de audit este organizată. Conform modelului „three line defence” consacrat la nivel internațional, funcția de audit este ultima linie de apărare împotriva fraudelor ori neconformităților, care asigură prezervarea resurselor entității economice.

Cuvinte cheie: audit intern; valoare adăugată; eficiența serviciilor de audit intern; performanță; COVID-19; digitalizare; inovație tehnologică

Clasificare JEL: M21, M40, M41, M42

1. Introducere

Mediul socio-economic actual, sensibil, mai ales pe fondul pandemiei COVID-19, dar și pe fondul digitalizării, creează un context caracterizat de incertitudine atât pentru organizațiile private, cât și pentru cele publice.

Auditul intern ca activitate independentă și obligatorie și ca o funcție strategică ce aduce valoare adăugată oferă unei organizații o asigurare cu privire la gradul de verificabilitate a operațiunilor efectuate în cadrul afacerii, propunând în consecință sfaturi pentru îmbunătățirea acestora și contribuind astfel la crearea de valoare adăugată.

Cercetarea de față își propune să identifice acele circumstanțe la nivelul cărora literatura de specialitate încă nu a reușit să stabilească o corelație clară între activitățile auditorilor interni și performanța financiară a organizației. Astfel, în vederea evaluării eficacității funcției de audit intern, studiul nostru prezintă domeniile și segmentele de activitate care pot adăuga valoare, dar și factorii care permit acest lucru.

În vederea atingerii obiectivelor cercetării, ne-am propus să încercăm să interogăm profesioniștii auditori financiari și practicieni, pentru a aprecia percepția acestora nu doar din poziția auditorului intern care efectuează acest serviciu în baza misiunilor de audit efectuate nivelul unei organizații, ci și din poziția angajatului în cadrul birourilor

sau departamentelor de audit intern din aceste organizații. Intenția noastră a fost de a ajunge în postura de a modela un cadru holistic care poate fi utilizat pentru evaluarea valorii adăugate de funcțiile de audit intern pe baza percepțiilor părților interesate.

Astfel, având în vedere percepția auditorilor interni membri ai Asociației Auditorilor Interni din România (A.A.I.R.), respectiv a auditorilor financiari membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România (C.A.F.R.), cercetarea noastră vizează trei obiective:

- **OB1:** analiza corelației dintre modul de alocare a resurselor de audit și potențialul funcției de audit intern de a genera valoare adăugată;
- **OB2:** analiza implicațiilor privind calitățile auditorului intern în cadrul promovării funcției de audit intern, din perspectiva potențialului funcției de audit intern de a genera valoare adăugată;
- **OB3:** impactul inovației tehnologice asupra modului de alocare a resurselor de audit.

Studiul propus este structurat în cinci secțiuni. Astfel, dacă prima secțiune, de față, reliefează aspectele preliminare ale demersului științific întreprins, respectiv contextul studiului de caz, cea de-a doua secțiune își găsește corespondentul în analiza literaturii de specialitate. Următoarele două secțiuni prezintă metodologia de cercetare, respectiv rezultatele obținute și o discuție asupra acestora. În final, cea de-a cincea secțiune trasează concluziile finale ale studiului de caz.

2. Analiza literaturii de specialitate

În perioade caracterizate de turbulențele socio-economice, cum este, spre exemplu, perioada actuală, pe fondul pandemiei COVID-19 (Deliu, 2020; Farcane *et al.*, 2021), cât și pe fondul schimbărilor disruptive în activitățile zilnice provocate de digitalizare și de tehnologiile emergente (Farcane & Deliu, 2020; Tiron-Tudor *et al.*, 2021; Tiron-Tudor & Deliu, 2021), managerii au nevoie mai mult ca niciodată de acces rapid la informații pe care să se poată baza în procesul de luare a deciziilor. Astfel, într-un mediu de afaceri care se schimbă într-un ritm mai accelerat decât oricând, iar soluțiile de automatizare și robotizare sunt adoptate rapid și în tot mai multe sfere de activitate, auditorii interni joacă un rol din ce în ce mai important (Deloitte, 2018c; Ernst & Young, 2020; KPMG, 2020b; Kahyaoglu & Aksoy, 2021; Mervelito *et al.*, 2021). În acest sens, având în vedere incertitudinile majore